

lisaku põhikooli arhitektuurivõistluse žürii protokoll

Hanke viitenumber 279924

Žürii esimees:

Tauno Võhmar, Alutaguse vallavanem

Žürii liikmed:

Priit Palmet, Alutaguse volikogu esindaja

Toomas Adrikorn, volitatud arhitekt-ekspert, tase 8, Eesti Arhitektide Liit

Jaak Huimerind, volitatud arhitekt-ekspert, tase 8, Eesti Arhitektide Liit

Raul Järg, arhitekt, Eesti Arhitektide Liit

Hääleõiguseta ekspert:

Terje Ong, volitatud maastikuarhitekt, tase 7, Eesti Maastikuarhitektide Liit

Žürii sekretär:

Katrin Koov, volitatud arhitekt-ekspert, tase 8, Eesti Arhitektide Liit

Toimumise aeg ja koht:

9.10.2024 Mäetagusel ja 15.10.2024 Zoomis

Arhitektuurivõistluse eesmärk:

Leida parim kavand uue koolihoone rajamiseks ja kooli ümbruse välialade ümberkujundamiseks.

Arhitektuurivõistluse tähtajaks 24. septembriks 2024 laekus 23 ideekavandit, mis kõik kvalifitseerusid hindamisele.

Žürii liikmed töötasid läbi kõik vastavaks tunnistatud kavandid. Žürii selgitas konkursi auhinna võitjad välja Eesti Arhitektide Liidu poolt koostatud „Eesti arhitektuurivõistluste juhend 2013” tingimuste alusel. Väliseksperdina andis oma arvamused töödele kirjalikult maastikuarhitekt Terje Ong.

Enne ideekavandite hindamist arutas žürii läbi ootused võistlusele ja töödele.

Tellijal kordas üle oma ootused uuele koolile märksõnadena:

*maamärk *hariduslinnak *side keskusega *vaated

Avalik link hindamisel olnud töödele:

<https://www.dropbox.com/scl/fo/6duqenj310bigb2kgqt4c/ACG9EKFBVYIt4tK7dW5rXM8?rlkey=7ibk231m85b2yznmrrrfapf8c&st=1fyh1d00&dl=0>

Žürii üldine kommentaar:

Võistlusele laekus märkimisväärne hulk kavandeid. Tööde tase oli vahelduv, seejuures oli mitmeid töid, mille realiseerimisega saaks lisaku omale kaasaegse, inspireeriva ja toimiva koolihoone. Siiski saab ühele kohale ehitada vaid ühe hoone.

Märkimisväärselt paljude ideekavandite puhul pakutud allesjäävate mahtudega paralleelsed keskse koridoriga hooned ei pakkunud kooli toimimiseks head ruumilist kvaliteeti.

Kompaktsema lahendusega tööd olid ruumilise skeemi mõttes tulemuslikumad.

Positiivsetena jäid silma tööd, mis olid tegelenud lisaks uue hoone välisilmele ka allesjäävate hoonetega ja nende kooskõllalisusega.

Valdava materjalina oli kasutatud puitu.

Ideelahendustes eristusid tööd, kus oli arvesse võetud võistlusala reljeefi ja kohalikku konteksti ning oldi tunnetatud asukoha mastaapi.

Asendiplaani ja maastiku lahenduse osas võib välja tuua, et väga paljudes töödes oli väliruum lahendatud skemaatiliselt ega pakkunud olemasolevate ja uute loodavate kohtade vahele loogilisi ühendusi, samuti polnud lahendatud õppimiseks sobivaid keskkondi.

Mahuliste lahenduste variatiivsus oli suur, pakuti liigendatud pesapõhiseid mahte, aga ka üht suurt halli laadset mahtu. Parema funktsionaalse ja ruumilise tulemuse saavutasid tööd, kus uus maht oli põhiosas kahekorruseline.

Siseruumide õpikeskkonna lahendused olid üsna variatiivsed. Üllatavalt palju oli pakutud klassikalist, tänaste arusaamade järgi aegunud koridor-klass tüüpi lahendust, mis ei võimalda luua uut moodi õpikeskkonda, mis oleks inspireeriv ja dünaamiline. Piklikud väljavenitatud klassiruumid ja pikad sirged koridorid ei loo koolis head siseruumi. Oli siiski ka mitmeid töid, kus oli loodud laste arengut ja õppimist mitmekülgset toetavaid keskkondi. Ruumilise skeemina toimisid paremini need tööd, kus aatrium oli lahendatud keskse ruumina kooli südames.

Žürii esimese kohtumise tulemusena jäid edasi II vooru auhinnaliste kohtadele võistlema 9 ideekavandit (tähestiku järjekorras): JÄRV, KOLMEKS LOE, KROKODILL, LÕÖTSPILL, PINGINAABER, TEELE, VAATA ÜLES, VÕLUMAA, ÕU.

Teisel kohtumisel, 15. oktoobril tegi žürii valiku 5 auhinnalisele kohale nimetatud töödest. Auhinnalised kohad said järgnevate märgusõnadega tööd (tähestiku järjekorras): JÄRV, LÕÖTSPILL, TEELE, VAATA ÜLES, VÕLUMAA.

Žürii arvamused ja põhjendused iga töö kohta on toodud välja järgnevatel lehekülgedel. Auhinnalised tööd ja II vooru pääsenud tööd on järjekorras eespool. Auhinnaliste kohtadele järgnevate tööde järjekord on alfabeetiline, voorude kaupa.

VAATA ÜLES – 1. preemia

Töös on olemas lisaku lugu ja maamärgi jõud. Hoone ja rajatiste paigutamisel on reljeefi võimalusi hästi ära kasutatud. Kavandatud juurdeehitus on kompaktne, hoonemahu pööramine spordikompleksi suhtes töötab hästi nii maastikus kui ka siseruumide osas, luues huvitavaid ruumilahendusi ja valitud vaateid eri suundadesse. Fassaadid on kultuurised, vana ja uus osa hästi seotud, efektne aktsent torni näol. Positiivne on, et säilib lasketiir. Plaanid on hästi läbi töötatud ja professionaalsed. Lahendust läbiv telg tekitas žüriis nii poolehoidu kui ka vastuseisu. Ühelt poolt selge ruumiline võtte, teisalt antud asukohas ehk liiga jõuline – tekib küsimus, kas on vaja hoonet bussipeatusega sellisel viisil siduda. Keskuse poolse pargiosa teedevõrk on lõpuni lahendamata. Funktsionaalses osas tekitas küsimusi köögi paigutus esifassaadil (selle teenindav transport), samas on köögil hea ühendus kohvikuga, mis on fuajeesse hästi paigutatud. Näitamata on uue ja vana mahu liitmise konstruktsioonilahendus (uued postid? topeltsein?). Efektne on rõdu lahendus suures spordisaalis teise korruse koridori laiendusena. Spordisaalid on teadlikult kaheks jaotatud, mis tekitas küsitavusi. Spordisaalide eraldi kasutamine raskendatud. Alklasside osa lahendus on suurepärane. Väga põhjalik seletuskiri.

Ekspertarvamus – maastikuarhitekt Terje Ong:

Hästi läbi töötatud lahendus (logistika, idee ja ruumide paiknemine). Huvitav mõte koondada tegevusruumid ühe telje peale (multipromenaadile) kompaktset. Tekib sidus ruum. Oht on, et see pikk telg võib mõjuda monotoonset, vajab tundlikku disaini. Üldiselt on lahendus kompaktne ja tegevusruumid hoonest mitte liiga kaugel. Juurde on loodud mikroreljeefe, et maastikku liigendada ja mitmekesistada, sh on kasutatud ära olemasolevat reljeefi. Haljastusega on loodud liigendatust, vajalikku tuulevarju ning

inimmõõdet. Samas on säilitatud olulised vaatekoridorid. Pakutud tegevused on mitmekesised, sh on mõeldud ka hooajalisusele. Õppetorn on huvitav ja eristuv idee.

Soovitused võidutöö edasiseks projekteerimiseks:

- lahendada spordiploki autonoomne toimimine ja haldus;
- ühendada paremini kool ja keskus pargiteede võrguga;
- vähendada diagonaalse telje monotoonsust, täpsustades ka õuesõppe võimalusi.

VÖLUMAA – 2. preemia

Kõrguslikult nutikalt lahendatud hoone annab võimaluse luua sissepääsud kahel eri tasandil. Kooli sissepääsud on paigutatud tänava poole, spordiploki sissepääs staadioni poole. Tänavatasapinnalt tagasihoidlikuna mõjuv ühekordne, kuid tegelikult osaliselt kahekordne hoonemaht on organiseeritud ümber aatriumi ja sisehoovi. Esimesel korrusel asuv spordiplokk on seotud staadioniga ja aktiveerib keskuse suunda. Hoone teise korruse konsoolselt lahendatud staadionipoolne nurk loob “varikatuse” spordiploki sissepääsule, lubades reljeefil katkematult sisehoovis jätkuda. Plaanilahendus on loogiline ja ratsionaalne – keskne aatrium ja sisehoov külgnevad perimeetrisse paigutatud klassiruumidega. Probleemina näeb žürii, et klasside lahendus ei loo algklassidele paindlikult toimivaid pesasid, tekivad koridorid. Hoone välisilme on liialt pretensioonitu, fassaadides puudub esinduslikkus. Asendiplaanil autoparkla hoonele liiga lähedal.

Ekspertarvamus – maastikuarhitekt Terje Ong:

Maastiku organiseerimise võtted mõjuvad kunstlikult – pikad monotoonsed sirged, mis ei inspireeri liikuma (näiteks põhja-lõuna siht). Tegevusruumide paigutus on juhuslik ning plaanilahenduses ei näe originaalset ja kohapõhist lähenemist (erinevad ristkülikukujulised alad on pikitud lihtsalt pika sirge külge).

JÄRV – 3. preemia

Julgelt teistmoodi lähenemisega töö. Tunnustust väärrib ökoloogiliste ehitusmaterjalidega katsetamine. Kool on jagatud mitmesse väiksemasse hoonesse, mis loob huvitava tüpologia koolile. Mahuline kahekordsete ja hea proportsiooniga lahendus sobitub kohalikku konteksti. Keskse aatriumi asemel on poeetiliselt mõjuv siseõu. Siseruumid on muutuva iseloomuga. Erinevad kooliastmed paigutatud ruumiliselt eraldi, millel on nii plusse kui miinuseid: ühest küljest on parem keskenduda, teisalt tekib küsimus, milleks niigi väikeses koolis lapsi eraldada – neil tekib vähem võimalusi sotsiaalseid oskusi arendada. Plaanid on hästi läbi töötatud. Probleemiks on suur välisuste ja tuulekodade arv, palju välisperimeetrit, mis toob kaasa suuremad püsikulud. Küsimusi tekitab formaalselt mõjuv katuseastmestik ja 2. korruse rõdu vajadus – kooli ümbruses pole ruumipuudust.

Ekspertarvamus – maastikuarhitekt Terje Ong:

Lahendus tundub keeruline (erinevad tasandid, stsenaariumid). Tekib küsimus, kas saaks lihtsamalt ja loogilisemalt ning kas loodud süsteem ikka pakub lisandväärtust. Välisruum on liigendatud, aga mõjub juhuslikuna (erinevad elemendid ja tegevusruumid on laiali puistatud).

TEELE – ergutuspreemia

Arhitektuuri valitseb modernistlik kompromissitus: tugev telg ja selge vorm. Hoone mõjub suuremana kui ta on. Siseruumis on vaheruum mõtestatud, katuseaknad loovad hajusa valguse. Funktsionaalsed plaanid, hea logistika. Algkooli osa samas komplektis põhikooliga, lähteülesandes oli soov veidi eraldada. 2. korruse põhikooli lahendus toimiv. Keskne avaliku ruumi telg koos suure astmestikuga on efektne. Sport kaheks löödud – ei sobi tellijale. Vana spordihoone ühendus galerii kaudu. Kogukonnakeskuse toimimine on hästi läbimõeldud ja ruumiliselt eraldatav. Küsimusi tekitab, kuidas toimub puitlamellide hooldamine (sh talvine lume kuhjumine). Asendiplaani osas ei arvesta piisavalt maastiku ja liikumissuundadega, nt algkooli sissepääs on “nurga taga”, suur parkla on paigutatud pargi poole.

Ekspertarvamus – maastikuarhitekt Terje Ong:

Väliruumi lahendus ei ole piisava põhjalikkusega läbi töötatud. Erinevad ruumid on kontaktsest hoonega küll hästi paigutatud ning potentsiaal erineva iseloomuga tegevusruumide tekkeks on olemas, aga lahendused on jäänud pealiskaudseks. Ruumide paigutus ilmakaarte suhtes on hea. Reljeef on oskuslikult ära kasutatud – spordiala ja koolihoovi ühendus mõjub sümpaatselt. Antud lahendus tundub sobilikumana suuremasse linna. Pikad sirged ja range geomeetria läheb hästi hoonega kokku, aga paiga maastikku/olemust ei arvesta. Jääb mulje, et kontaktala pole väga vaadatud, aga see ei välista, et näiteks põhjaküljele ei saaks luua ühendust läbi pargiala. Parkla asukoht on logistika mõttes põhjendatud, aga liiga suur ja silmatorkav element, mis vajaks haljastusega liigendamist ning kõnniteede lisamist, ehk ka vahepuhvrit ja läbimõeldud ühendust staadioniga.

LÕÖTSPILL – ergutuspreemia

Töö on selge, kompaktne ja süsteemne, teljeline, totaalne arhitektuur. Hoone plaanid on hästi läbi töötatud, pakkudes muuhulgas välja huvitava sise ja väliruumi ühendamise idee nn üleminekuruumi näol, mis võimaldab pikendada õuesoleku aega hoone lõunaküljel. Loodud siseruum sh aatrium on väga inspireeriv ja kutsuv. Talveaed ja katusealune tekitavad samas küsimusi, kas see pole liig luksuslik lahendus ja kas neile ruumidele jätkub piisavalt kasutajaid. Kui siseruumid on hästi läbi töötatud ja kohati lausa külluslikud, siis väliruumi lahendus on pigem kasin.

Ekspertarvamus – maastikuarhitekt Terje Ong:

Välja pakutud ruumi organiseerimise viis loob formaalse ja konteksti mitte eriti arvestava lahenduse. Moodustuvad hästi pikad monotoonsed sirged, laiad või lihtsalt ülisuured alad, mille puhul inimhõõdet on keeruline tagada. Ei näe selles lahenduses väliruumi kvaliteete.

Siit edasi ülejäänud II vooru pääsenud tööd tähestiku järjekorras.

KOLMEKS LOE

Kontekstiga hästi arvestav mahtude paigutus ja rikkalik väliruum. Samas on arhitektuur väga eklektiline, Hooneosade erinev vormimäng arusaamatu – kahtlane on kaarekujulise katusega spordisaali laienduse maht. Kaarosa ühendus olemasoleva hoonega läbi lahendamata. Koridori tüüpi plaanilahendused ei vasta muutunud õpikäsitusele. Klassiruumid on üldjuhul halva geomeetriaga ja raskesti kasutatavad. Keldris olevad garderoobid ja WC-d tekitavad logistilisi probleeme. Lõikes 1-1 garderoobid tähistamata. Spordisaalid ei ole eraldi kasutatavad. Lammutatavate hoonete vundamentide kasutamine ei tundu õigustatud olema.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Hästi läbi töötatud lahendus. Liikumisteljed on loogilised. On vaadatud kontaktala tervikuna ning loodud paremad ühendused kui täna (bussipeatustest tulek, põhja poolt ühendus jms). Kooli peasissepääs ning erinevad tegevusruumid on loogiliselt ühenduses liikumisteedega. Parkla asukoht on hea. Busside peale mõtlemine on hea, aga hetke lahenduse puhul tundub, et manööverdamine ei toimi. Sümpaatne on see, et tegevusruumid on kompaktselt lahendatud ning liikumisteedega sidusad. Pisike spordiväljak küll tundub orientatsiooni mõttes mitte kõige parem (kõrguste vahe on seal ca 2m). Küll aga annaks seda keerata ning vältida liigseid tugimüüre vms. Sümpaatne on, et haljastus loob hea liigenduse maanteelt ja katlamaja poolt. Kooli väliala on kompaktselt koos ning ruumilahenduste väljatöötamisel on kasutatud ära olemasolevat reljeefi. Skaala tunnetus on nii ja naa. Liikumistelgede laius tundub kohati natuke üledimensioneeritud ning lahendus ise võib olla liiga (suur)linnalik. Esiplats on ehk ka natuke liiga suur, seda enam, et tegemist on põhjapoolse küljega.

KROKODILL

Huvitava skeemiga terviklik lahendus, ilus tagasihoidlik graafika. Arhitektuur rahulik ja soliidne. Ruumilahendus on siseõue-keskne. Siseõu on heade proportsioonidega ja toimib hästi õue kutsuvana. Seda ümbritseb sopiline ühisala, mis mõjub liiga killustatult ja on töö kaheldavam osa. Žüriil tekkis küsimus, kas sakid töötavad eesmärgipäraselt – ruumiliselt tunduvad veidi üledimensioneeritud ning mitte päris lõpuni läbi lahendatud ning mõjuvad seetõttu formaalselt. Üldine ruumide funktsionaalne paiknemine ja jaotus loogiline. Söökla teeninduspääs sobilikus kohas ja suunas. Rattahoidjad paiknevad sissepääsudest liiga kaugel. Spordikompleks eraldi kasutatav. Töös on näha kiirustamise märke.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Välisruumi lahendus ei ole väga põhjalikult läbi töötatud, jääb pealiskaudseks. Põhilised tegevusruumid on koondatud, aga mingeid ideid on puistatud ala peale laiali, mis ei veena. Liikumisteede võrgustik on segane ja keeruline.

PINGINAABER

Kompaktne, esinduslik maht, moderne fassaad. Funktsionaalselt hästi toimiv hoone. Erinevad kasutajad on toimivalt läbi mõeldud nii ühiskasutuses kui ka eraldi kasutuses, iga osa (kool, sport, huvikeskus) saab vajadusel autonoomselt toimida. Välisilme on ratsionaalne ja kaasaegne. Arhitektuurne lahendus tervikuna mõjub siiski geneerilisena – antud asukohast lähtuvat iseloomu jääb puudu. Aatriumi sisearhitektuuri potentsiaal on kasutamata. Kavandatav ruumi ilme pole õdus ega kutsuv, pigem justkui mehaaniline. Õpilaskodu esist lõunapoolset platsi on õueala lahendusega hästi väärindatud. On küsitav kas spordihoone parklat on põhjust nii lähedale koolimajale paigutada, kuna lõikab läbi asula keskuse suunalise liikumistee, seetõttu pole põhjapoolne väliala lahendus võrreldavalt hea.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Logistika toimib, reljeefi on arvestatud (astmestikud, erinevatel tasapindadel erinevad ruumid), välisruum on läbi töötatud, aga lahendus ise mõjub anonüümsena. Kooli vahetus läheduses jääb välisruumi lahendus tegevuste mõistes igavaks (istumise ja sündmuse keskne). Küsitav on tarbeaia viimine nii kaugemale koolihoonest (kastmisvee lahendamine). Pargiteede võrk mõjub juhuslikuna.

õu

Kompaktne mahuline lahendus, ökonoomne ruumikasutus. Hea tundega terviklik arhitektuur, sh spordihoone ja huvikooli fassaadide sidumine uue hoonega ning spordisaali akende avamine lääne poole. Spordisaali akende suurendamine ilma aktiivsete vertikaalsete päikesekaitse elementideta on küsitav. Vanad fassaadid on ühtlustatud uuega, mis on positiivne. Fassaadide üldine puidukäsitlus aksepteeritav. Hoonele kaarja siseõue rajamine kena ja loogiline. Teise korruse rõdu vajadus on küsitav. Probleemne on spordihoone autonoomselt kasutamise võimaluse puudumine ja teenindava transpordi juurdepääs. Samuti ei ole algklassid piisavalt eraldatud muus koolist. Algklasside õpikeskkond ei ole tänapäevane. Positiivne on reljeefist tuleneva avarat vaadet võimaldava rõdu rajamine hoone loodenurka.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Välisruumiga pole antud töö väga palju tegelenud. Lahendus on rohkem hoonekeskne. Välisruumi kvaliteetidest on loodud kompaktne siseõu ja lipuväljak ning lisaks väiksemad tegevuspesad pargialale. Liikumisteljed ei ole kõige paremini lahendatud. Kooli ümbruse vahetu ruum pakub väga vähe tegevusi (tühi lipuväljak ja roheline siseõu).

Siit edasi I voorus võistelnud tööd tähestiku järjekorras.

HOOVID

Üks väheseid töid, mis püüab uued hoonemahud installeerida olemasolevatega samasse suurusjärku ja siduda nende arhitektuur üheks tervikuks, ent jääb siiski formaalseks. Samskääikudega galeriide hulk ja maht on liialt suur. Aktiivselt on muudetud vanu fassaade sisehoovide poolt. Siseõued on reljeefi arvestavalt paigutatud, hoovide funktsioonid loogilised. Õppekorpuse sisemine ruumilahendus huvitav tänu sissepääsu toomisele esimesele korrusele. Astmelised laskumised rikastavad siseruume. Galeriisse paigutatud raamatukogu on üledimensioneeritud. Spordisaalid eraldi kasutatavad. Algklasside osa eraldi kasutatav, kuid žürii meelest väiksema ettenähtust ruumiprogrammiga ning kooli üldruumidega ühe hajumisruumi pealt avanev.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Ülesanne on vähe läbi töötatud, lahendus juhuslik, killustatud ideedega, mis ei moodusta head tervikut. Lammutusjääkide kasutamine ja taaskasutus on jäänud sõnakõlksuks ning välisruumis välja ei kannu. Töö ei paku kontaktalale uusi lahendusi. Lähtub olemasolevast olukorrast (paremaid ühendusi, uusi ruumikasutusi, sademeveelahendusi vms välja ei pakuta). Hea loetav asendiplaan puudub, seega on hinnangu andmine keeruline. Põhiline ruumiline muutus on kaks loodavat platsi, mis mõjuvad natuke juhuslikuna. Raamatukogu juurdepääs tundub olema mitte avalikult kogukonna platsilt vaid nn koduhoovist, mis ei tundu loogiline.

KALLISTAMA

Töö on läbi töötatud ja ideed on kirjeldatud graafiliste skeemidega. Samas autorite soov lähtuda tööstuslikust ehitamisest maksab lõivu arhitektuursele ja esteetilisele kvaliteedile. Pakutud lahendus järgib senist rööpsete eraldiseisvate hoonemahtudega arhitektuuri ega paku kvalitatiivset uut keskkonda ning on haldamise mõistes teiste lahendustega võrreldes ebatõhus. Uued ja allesjäävad hooneosad pole tervikuks seotud. Igal hoonel on erinevad katused. Klassiruumide ploki suur viilkatus ei ole põhjendatud antud asukohas ja mõjub pigem tööstushoonena. Klassiruumid on klassikalises koridor-kamber süsteemis ja ei paku sellega vaheldusrikast kaasaegset õpikeskkonda.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Välisruumi plaanilahendus ja loogilised liikumissuunad ei lähe kokku. Laiad plaaditud teljed ei vii kuhugi või suunavad ebaloogiliselt. Erinevad tegevusruumid ei ole heas ühenduses ning osad liikumissuunad on dubleeritud. Üldse on alad väga üledimensioneeritud ning ei suhestu väikese koha olustikuga. Teljeline geomeetria ei lähe hästi kokku olemasoleva vahelduva ja karakterse reljeefiga.

KOOLIKANT

Lahendus mõjub lihtsa ja kompaktsena, kuid ei veena. Asendiplaani logistika ja seosed aleviku keskusega on läbi mõtlemata – koolihoone ei suhestu linnaehituslikult asula tuumikuga. Peasissepääsu asukoht põhjendamata, rattaparkimisala monofunktsionaalne, mh tekib seal ebameeldiv tuulekoridor. Pole arvestatud asukoha reljeefi geomeetriaga. Siseruumide seosed väliruumiga puudulikud – koolihoone on väga sissepoole pööratud. Välisilme on anonüümne ja pretensioonitu. Õppeploki logistilised ühendused spordisaalidega ja huvikooliga on tagatud, kuid ei tekita terviklikku üksteist toetavat ruumi.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Välisruumi lahendus on väga nõrgalt läbi töötatud. Loodud on küll ühendused, aga ruum ise on üsna tühi – väga suured tühjad kõvakattega pinnad, mis sellises skaalas on küsitavad.

KRIHVEL

Lahendus on pigem kompaktne ja püüab muuta olemasolevat eraldiseisvate hoone plokkidega koolikeskkonda. Spordikompleksi välise arhitektuurse lahenduse sidumine uue ehitus mahuga on tunnustamist väärt. Peasissepääsu ette varikatusega ala loomine on samuti positiivne. Samas ruumiline siselahendus tervikuna ei vasta muutunud õpikäsituse kontseptsioonile, eriti teise korruse lahendus. Asendiplaani lahendus on mehaaniliselt rööpne ega arvesta tegelikke käiguteekondi. Siseruumide seos väliruumiga, eriti algklasside osas on puudulik. Küsitav on spordikompleksi sissepääsu lahendamise lõuna poolt, nii et staadionile pääs jääb teisele poole koolihoonet. Staadioni ja spordikompleksi kasutamise ja külastamise lahendus pole kõige paremini õnnestunud.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Liikumisteede loogika, hoonemahtude sissepääsud ja tegevusruumid ei ole õnnestunud sidususega. Tegevusruumide sisu on tore, aga need on ala peal hästi killustunud.

Puuviljaaed põhjaküljel, kus tarbekastid on rataste varikatuse taga, ei tundu hea asukoha valikuna. Lisanduv pargiteede võrk tundub liigselt keerukas ja nii suures mahus ebavajalik.

KULDNOKK

Selgelt eristuv, julge ja värvikas võistlustöö, mis ühendab ühe katuse all kooli, kogukonna- ja spordikeskuse. Mahuline lahendus aga ei suhestu kontekstiga, maht mõjub pigem tööstuslikult. Vormis ja tüpoloogias on näha mõjutusi silmapaistvatelt avalikelt hoonetelt, ei moodusta aga iseseisvat tervikut. Reljeefile pole tähelepanu pööratud. Funktsionaalselt ei vasta ritta paigutatud klassiruumid kaasaegse kooli vajadustele. Hoone on sügav, kesksesse ühisruumi ei pääse loomulik valgus. Esitluse kontrastne koloriit ja graafika on väga vaevaliselt jälgitav.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Nii arhitektuur kui maastik on kontekstiga ja mõjub suvalisena. Lahendus ei sobitu väiksesse kohta ega kannu endas hea kaasaegse maastikuarhitektuuri sõnumit.

SIK-SAK

Selge mahuline ja plaanilahendus, üle maja kulgev maastik on huvitav võtte, eraldades selgelt alles jääva ja uue ehitismahu. Idee on graafiliselt arusaadav. Siseruumis kasutatakse sik-sakitamisega tekkivad viilkatuse motiivid ära ja luuakse sellega dünaamiline interjäär, mis on töö tugevuseks. Raamatukogu asetamine kesksele kohale teisele korrusele on kooli seisukohast hea valik, kuid raskendab kogukonna poolt selle kasutamist. Hoone fassaadide sik-sakitamine jääb formaalseks võtteks, pole seotud plaanilahenduslikult ega viimistlusmaterjalidega. Jõuline horisontaalne liigendus vähendab kandva motiivi mõju ega loo kokkuvõttes põhjendatud tervikut. Asendiplaani lahendus paljude sirgete käiguteedega ei arvesta tegelikke liikumisteid.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Antud töö puhul jääb mulje, et vormikeel on olulisem kui hea ruum või loogilised ühendused. Visuaalide pealt tuleb hästi välja, kuidas valitud vormikeel maastikus ei toimi (reljeef ja range sakilisus ei kõla kokku). Kogu lahendus mõjub „närviliselt“.

TEMP(EL)

Erandlik töö, kus uued hoone osad on liidetud väga tugevalt olemasolevate hoonemahtudega. Aktiivne, lausa agressiivne võtte olemasolevate hoonete suhtes. Lahendus lisab hoonetele kompaktsust, kuid samas segab erinevate funktsioonide eraldamise võimalust – ega vasta seetõttu lähteülesandele. Arhitektuur on väga minimalistlik ja skemaatiline. Algklassidel pole aknaid (illustratsioonidel). Muusikakooli programmi on muudetud. Alles jäävat hooned ei saa planeeritud viisil kasutada. Asendiplaan on lahendatud pigem skeemina kui reaalse lahendusena. Kivine siseõu ja koolimaja ümbrus ei mõju kutsuvana. Erinevate funktsioonide puistamine asendiplaanile pole lahendus, vaid skeem. Kohapealset maastikku pole arvestatud, liikumisteed ja teenindamine lahendamata, pargi ja katlamaja ümbruse lahendus puudub.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Väliruumi lahendus on väga nõrgalt läbi töötatud. Korralik asendiplaan puudub. Lahendus on juhuslik.

TETRIS

Rõhutatult range rütmiga fassaad ja ühekordset mahtu organiseerivad sisehoovid. Kui peasissepääs on väga suur ja isegi totaalne, siis teine siseõu vastupidi liiga väike, mis näiteks õppetööks raskesti kasutatav. Sisehoov pakub teatud määral päevavalgust, kuid jätab potentsiaali kasutamata, toimides vaid visuaalselt. Reljeefiga on arvestatud eri kõrguste ruumide paigutusel, kuid hoone, välisruum ja maastik ei ole aktiivselt seotud. Spordikompleksi autonoomne kasutamine ei ole võimalik – spordikompleks on kokku sulanud kooliga ega vasta seega lähteülesandele.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Väliruumi lahendus on väga nõrgalt läbi töötatud. Korralik asendiplaan puudub. Lahendus on juhuslik.

TRIANGEL

Selge mahuline idee, hooned ja funktsioonid on loetavalt eristatud. Üldine arhitektuur aktsepteeritav. Spordihoone uued ruumid on hästi liidetud olemasoleva saaliga. Positiivne, et vanade majade fassaadidele on antud uus identiteet ning muudetud need energia-tõhusamaks. Juurdeehituse 3-korruseline maht ei ole põhjendatud, kuna asukohas pole ruumipuudust, sellega seoses lisanduvad ühe korruse täiendavad trepikodade mahud ning samas võib tekkida ka sprinkleri nõue. Tänu kolmandale korrusele on funktsioonid üksteisest lahus. Keskne aatriumi ruum läbi mitme korruse huvitav, kuid selle siseruumide iseloom liialt büroolilik (nt klaaspiirded). Lammutatavate hoonete sokli müüride säilitamine maastikus mõistetakse, aga ruumiliselt ei veena, lahendus põhjendamata. Raskusi võib tekitada lasketiiru mahu liitmine uue majaga väljapakutud kujul.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Väliruumi lahendus ei ole väga detailne, asendiplaan on üsna tinglik. Tetrise motiiv maastikus ei veena (selline range geomeetria ei toeta hästi liikumissuundi).

TVIST

Seos olemasolevate hoonetega hea, ruumide funktsionaalsus toimib. Juurdeehituse maht on kompaktne ja samas liigendatud. Küsitav on hoone plaaniliselt rombiks muutmine, eesmärgiga varjata olemasolevaid allesjäävaid hoonemahte. Seetõttu on arhitektuurne lahendus liialt formaalne. Hoone eksterjäär – lai ja kõrge varikatus ning postide meri on suurustav ning küsitava funktsionaalsusega (idaküljel ei paku kõrge varikatus päikesevarju, põhjaküljel päike sisse ei paista ja lõunaküljel pakub varju vaid osaliselt teise korruse ruumidele). Sisearhitektuur on vastupidiselt on ratsionaalne või isegi mehaaniline ning mitte liialt inspireeriv. Esimese kooliastme sissepääs evakuatsioonitrepi all pole kõige õnnestunud lahendus. Asendiplaan on pigem skemaatiline. Osaliselt sirged ja nõeltevavad maastikuelemendid on kõrvuti voolavate elementidega, mis ei mõju kokku loogiliselt tajutava tervikuna.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Välisruumi puhul hakkab esimesena silma ruumide ja liikumissuundade üledimensioneeritus. Esindusväljak on väga suur tühi ala. Lisaks on loodud veel väiksemaid platse, mille vajalikkus on küsitav. Kõike on natuke liiga palju, sh tegevusruume. Tegevusruumid on hästi killustatud kogu suure ala peale laiali.

TWIST

Tööst ei selgu, miks on uued hoone mahud olemasolevate ja alles jäävate mahtude suhtes nurga alla keeratud. Plaanil joonistuvad välja mitmed põhjendamata ruumiotsused, nt algkooli sissepääs läänepoolse sisehoovi kaudu on küsitav, aatriumi eraldamine õpperuumide plokist jätab kasutamata suure ruumi potentsiaali ega loo koolile südant. Tulemuseks on pigem koridor-klassid tüüpi koolihoonega, mis hoolimata läbi kahe korruse ulatumisest ja teise korruse sildadest ei paku tänapäevast õpikeskkonda. Asendiplaani lahendus näib olevat kantud soovist lihtsate geomeetriliste lahendustega tulemuseni jõuda – palju sirgeid üksteise suhtes eri nurkade all olevaid käiguteid ei veena, et need kõik oleksid vajalikud ja loomulikud ühenduste erinevate sihtkohtade vahel. Linnaehituslike seoste skeem näitab teekondi vaid ühte kohta, tegelikkuses on hoonel erinevaid funktsioone ja mitmeid sissepääse, ehk liikumisskeem on oluliselt keerukam. Olemasolevasse spordisaali ei mahu korvpalliplats ja tribüün ehk joonis on vale.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Näha on, et maastikuga on tegeletud, aga rohkem detaili/toodete tasandil, kui ruumi hierarhia ja kontseptsiooni tasandil. Plaanilahendus on väga hektiline. Kiirjad liikumisteljed loovad tegevusruumide organiseerimise hierarhia, aga kõike on natuke liiga palju. Kõik tegevusruumid on koondatud kooli vahetusse lähedusse, hästi tihedalt ja ilma vahepuhviteta, mis ei paku piisavalt vaheldust ja erinevaid intensiivsusi. Tegevusruumidega ala on väga lage (puudub kõrghaljastus).

VAHELİK

On näha, et vana ja uut arhitektuuri on püütud ühtlustada, mis on tunnustamist väärt. Paraku pole lahendus veenev, kelpkatused mõjuvad võõrana, kaldkatuste loodud ruumi potentsiaal on klassiruumide kohal kasutamata. Uued hoone mahud järgivad senist rööpset hoonete paigutust ega loo uut ruumilist kvaliteeti. Plaanilahendus ei paku kaasaegset koolikeskkonda. Hoolimata loodud õpipesadest ja seinaniššidest on siseruum pigem siiski koridor-klass tüüpi klassikaline lahendus, mis ei vasta tänastele ootustele vaheldusrikkast ja inspireerivast õpikeskkonnast. Õppimise plokid on lahendatud ühekordsena, mis on ühelt poolt tänuväärne ligipääsetavuse osas, aga samas muudab hoone mahu põhjendamatult suureks. Kohvik-söökla paigutatud hoone keskeljele, käigutee peale. Põhja ja lõuna poole jäävad valdavalt kivised siseõued ei mõju kutsuvatena.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Skemaatiliselt terviklik idee, kuhu on integreeritud erinevaid õuesõppe tegevusi, aga asendiplaan lõpuni välja ei vea. Tegevusruumid ei ole hästi liikumisteedega põimitud. Need on küll ühendatud, aga kaootiliselt, erinevatest suundadest tulles jäävad kooliga kehvasti ühendatuks.

VOOLAVAD PIIRID

Õpikeskkond on hästi lahendatud, plaanid kooli osas toimivad. Sissepääsu aatrium ja trepisõlm lahendatud esinduslikult ja valgusküllaselt. Spordihoone eraldi kasutatav. Lasketiir säilitatud. Probleemiks spordihoones musta ja puhta tsooni ristumine. Žüriis tekitas kahtlusi valitud fassaadilahendus. Fassaadidel on liiga palju klaasi, varikatused on efektsed aga vähe funktsionaalsed, madal päike paistab otse klassidesse. Põhja-lõuna suunalisel hoonemahul ei piisa horisontaalsetest varikatustest päikesevarjutuse tagamiseks, kuigi need plaani ja fassaadi elementidena on asjakohased. Ida -lääne küljel on vaja vertikaalseid lamelle.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Loodud tegevusruumid on lagedad ja üledimensioneeritud, nt terve hoone pikkune kiviplats, mis ei paku varju ega muid tegevusi peale istumise. Skaala ei ole paigas, kõike on liiga palju, samas vähe kõrghaljastust ja varju pakkuvaid lahendusi. Ümbritsevat maastikku on reljeefiga liigendatud, kuid tegevusruumid ise jäänud läbi töötamata.

Huvitav tüpoloogia, inimmõõtmeline ja tegevusrikas vaheuum. Kooli niivõrd jõuline jagamine erinevatesse ruumilistesse üksustesse jaotab ja hajutab niigi väikest koolipere. Spordikeskust kooliga ühendav galerii jagab vaheuumi kaheks, mis ei ole tunnetuslikult hea. “Kodu” stiilis arhitektuur taotleb sidet pigem eeslinnade uusarendustega. Samas ei loo liiga tagasihoidlik arhitektuur piisavalt selget identiteeti koolile/kogukonna keskusele. Seinamaterjaliks valitud põhk ei kajastu plaanidel (seinad peaksid olema oluliselt paksemad). Töö vormi ja geomeetriaga on poolikuks jäänud – nt räästas, sarikad, liitumiskohad mõjuvad toorelt. Siseruumides loob kelpkatuse valgusmik, soojad materjalid ja toonid ilusa ruumi, mis on kindlasti töö tugevuseks.

Maastikuarhitekt Terje Ong:

Hästi läbi töötatud lahendus ja väga hea koha- ja skaalatunnetusega töö. Arhitektuur ja maastik räägivad sama lugu ning suhtuvad ümbritsevasse lugupidavalt. Sümpaatne on hoonemahtude liigendamise – väikese skaala loomine, mis sobitub antud kohta ja loob mosaiikse ning sidusa maastiku. Diagonaalsed liikumissuunad, sh läbi pargi uus siht, loovad hea ühenduse tegevusruumidega, mis on ühelt poolt kooliga seotud, aga kutsuvad ka kohalikke ligi astuma ja ruumi kasutama. On ära tabatud hea mõõtkava, et luua inimmõõtmelist argist ja hubast ruumi. Ei ole kavandatud suuri platse, mille puhul on sündmuste välisel ajal keeruline luua hubast skaalat. Ruumi mosaiiksus loob väiksemaid sõlmpunkte ning hajutab vajalikke funktsioone (näiteks väiksemad rattaparklad ühe suure asemel). Ruumi tsoneering on loogiline. Tegevused on ala peale hästi jaotatud ning lahendust on lihtne kohandada/muuta, kui mõni tegevusruum tundub üleliigne või midagi sooviks lisada. Avalikuma iseloomuga tegevusruumid on hästi seotud avalike liikumistelgedega (sporditegevused, mängualad, puhkealad). Hoonemahtudega kontaktne

lineaarne õu on kompaktne ja terviklik. Katustatud terrassialad on praktilised ja heaks üleminekuks hoonest välisruumi.